

TUUSULAN KUNTA

**TUOMALAN OSAYLEISKAAVA-ALUEEN
MAISEMASELVITYS**

18.12.2008

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
1.1	Suunnittelualue.....	3
1.2	Aineisto ja menetelmät.....	3
2	MAISEMA	4
2.1	Maisemarakenne	4
2.2	Maisemakuva.....	5
2.3	Maiseman erityispiirteet	7
2.4	Maaperä ja topografia, pienilmasto.....	12
2.5	Maisemahäiriöt.....	13
3	YHTEENVETO	15
3.1	Suosituksset	15
	LIITTEET	16
	LÄHTEET	16

Kannen kuva: Näkymä Tuomalan kylämäen itäosasta Rantatien suuntaan. Järvenpääntien vastakkaisella puolella olevat pellot kuuluvat Tuusulanjärven kulttuurimaisemaan. Puiden lomasta saattaa nähdä pilkahduksen järveä.

1 JOHDANTO

1.1 Suunnittelualue

Tuomalan osayleiskaava-alue sijaitsee Tuusulan kunnan itäosassa, Tuusulanjärven itäpuolella ja rajautuu pohjoisessa Järvenpään kaupunkiin, idässä Sipoon ja etelässä Keravan kuntiin. Lännessä rajausta kulkee pitkin Järvenpääntietä ja mukailee Hakalantien linjausta. Selvitysalueen pinta-ala on noin 700 ha.

1.2 Aineisto ja menetelmät

Maisemaselvitys on laadittu Tuomalan osayleiskaavaa varten Tuusulan kunnan tilauksesta. Eriksson Arkkitehdit Oy:ssä selvityksen on laatinut maisemaarkkitehti Maarit Suomenkorpi. Tuusulan kunnassa työtä ovat ohjanneet Sanna Rauvanto sekä Asko Honkanen.

Maisemaselvitys perustuu lokakuun 2008 alussa tehtyyn maastoinventointiin, peruskarttatarkasteluun sekä aiempiin inventointeihin ja julkaisuihin, kuten Museoviraston julkaisuun Valtakunnallisesti merkittävistä kulttuurihistoriallisista ympäristöistä, Ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmän mietintöihin, Museoviraston laatimaan Tuusulan arkeologiseen inventointiin sekä Tuusulan kunnan alueella laatimaan selvitykseen Tuusulan kulttuurimaisema- ja rakennuskanta. Aiemmistä inventoinneista on koostettu yhteenveto tähän maisemaselvitykseen.

Maastoinventoinnissa pyrittiin saamaan yleiskuva alueen maisemasta valokuvaamalla sekä kirjaamalla alueen ominaispiirteitä kartalle. Selvitysvaiheessa liitekartoille ja raporttiin koottiin alueen maankäytön suunnittelussa huomioitavat maisemalliset ja kulttuurihistorialliset lähtökohdat ja reunaehdot. Arvokkaille kohteille ja alueille on raportissa annettu suositukset käytettävistä kaavamerkinnoistä Ympäristöministeriön maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavamerkintäohjeiden perusteella. Lopuksi on annettu suositukset maiseman kannalta rakentamiseen soveltuvista alueista sekä yleisluonteisista menetelmiä alueen maisemahäiriöiden korjaamiseksi.

Kuva: Maisemassa on nähtävissä voimakas kulttuurin leima ja alueelta on paljon viehättäviä miljöitä.

2 MAISEMA

2.1 Maisemarakenne

Selvitysalue on pienpiirteistä, harvaan asuttua pelto- ja metsämaisemaa Tuusulan, Keravan ja Järvenpään taajamien välissä, Lahden moottoritien, Vanhan Lahdentien sekä Riihimäen ja Oikoradan risteyksessä. Lännessä alue rajautuu Järvenpääntiehen ja idässä Keravanjokeen.

Alue kuuluu maisema-aluetyöryhmän maisemamaakuntajaon mukaisesti Eteläisen rantamaan Eteläiseen viljelyseutuun. Alue on tyypillisesti maastonmuodoltaan vaihtelevaa. Alueen länsi- ja eteläosa on suhteellisen tasaista, alavaa savimaata, pohjoisosassa on kalliokumpareiden muodostamia jaksoja. Kasvilisuus on alueella rehevää ja savikot ovat suurelta osin viljelyskäytössä. Maaseudulla asutus on tyypillisesti sijoittunut jokilaaksoihin ja rakennukset peltoaukeiden laidoilla oleville kumpareille ja selänteiden reunoille, pellon ja metsän reunavyöhykkeelle.

Kuva: Perinteiset rakennuspaikat ovat sijainneet kumpareilla pellon ja metsän reunassa, osin puuston suojassa.

Suhteellinen maaston korkeusero alueella on enimmillään 35 metriä. Korkein kohta sijaitsee Torvilevonkalliolla, jonka huippu kohoaa 73 metriin merenpinnan yläpuolelle. Muutoin selänteisen lakialueet kohoavat noin 63 mmpy. Alueen länsipuolella on Tuusulanjärvi, jonka pinta on keskimäärin 37,8 metriä meren pinnasta. Viljelysalueet sijaitsevat pääosin välillä 40-47 metriä meren pinnasta.

Tuusulanjärveen laskee Pelinoja selvitysalueen keskiosasta. Vedenjakajana toimii Riihimäelle vievä rata ojineen. Idässä alue rajautuu Keravanjokeen, johon laskee Huhtimonoja, joka muuttuu Hangasojaksi. Osa alueen lounaisosassa sijaitsevan Tuomalansuon vesistä valuu pinta- ja pintajoa pitkin Keravanjokeen, mutta pääosa Tuusulanjärveen. Keravanjoen meanderointi on idässä selvitysalueen keskivaiheilla johtanut juoluan eli joesta irti kuroutuneen lammen syntyyn. Lampi on nykyään kuitenkin soistunut ja umpeenkasvanut.

Maisemallisten elementtien: selänteiden, laaksojen, jokien sekä teiden risteyskohtiin muodostuu suurmaisemassa merkittäviä solmukohtia. Näissä koettu maisematila muuttuu. Suljettu ja pienpiirteinen, jyrkkärinteinen maisema voi muuttua avaraksi ja avoimeksi tai joen tai muun vesistön uoma kulkee kapean kumparejakson lävitse.

Alueella on selkeitä maamerkkejä, jotka muodostavat alueella liikuttaessa maiseman kiintopisteitä, joiden perusteella alueella on helppo orientoitua. Aukealla sijaitseva vanha lato tai muuntaja on myös ympäristöä rikastuttava elementti. Pitkälle peltoaukealla näkyvä betoninen rautatiesilta toimii sekin maamerkinä, vaikka se erottuu ympäristöstään kookkaana ja maisematilaa rajavana esteenäkin.

2.2 Maisemakuva

Alueen länsiosaa luonnehtivat voimakas kulttuurihistoria, peltoaukeat sekä pienpiirteisyys. Länsiosan pellot kuuluvat olennaisena osana Tuomalan vanhan kyläalueen kulttuurimaisemaan sekä Rantatien kulttuurimaiseman kanssa samaan kokonaisuuteen, vaikka silmäkorkeudelta ei suoraa näkymäyhteyttä maastonmuotojen ja puuston takia olekaan.

Keski- ja itäosaa hallitsevat laajaa peltoaukeaa halkovat junaradat sekä vilkkaat Lahdentiet. Penkereet katkovat näkymiä ja rajaavat voimakkaasti maisemakuvaa viljelysalueiden keskellä sekä yhteyksiä alueiden välillä.

Idässä alue muuttuu metsäiseksi ja maisematilat suljetummiksi ja maasto kumpuilevammaksi. Metsäisten alueiden lomassa aukeaa vaihtelua tuovia pienpiirteisiä peltonäkymiä.

Kuva: Teiden varsilla avautuu paikoin viehättäviä pienpiirteisiä näkymiä.

Paikoin peltojen reunametsät ovat kasvillisuudeltaan kerroksellisia ja hyvin muodostuneita. Pensaista ja erikorkuisista lehtipuista muodostuneet metsänreunat sekä maisemaan kooltaan ja väreiltään sekä rakennustapansa ja sijoituksensa suhteen hyvin sovitettut rakennukset rajaavat peltoaukeita muodostaen kauniita näkymiä.

Osa metsänreunoista sekä hakkuualueiden reunametsistä hallitsee talousmetsälle tyypillinen kehittymätön reuna. Tällöin korkea havupuusto alkaa suoraan pellon reunasta ja puiden rungot hallitsevat suoralinjaisena rivinä näkymiä. Lehtipensaiden ja puiden pehmentävä vaikutus puuttuu. Hakkuuaukeat luovat varsin jäsentymätöntä maisemakuvaa ja maisematilaa on vaikeampi hahmottaa.

Kuvat: Hakkuuaukeat muodostavat jäsentymättömiä maisematiloja ja reuna-alueita, kunnes puusto kasvaa.

Kuva: Paikoin metsänreunassa on komeita haavikoita.

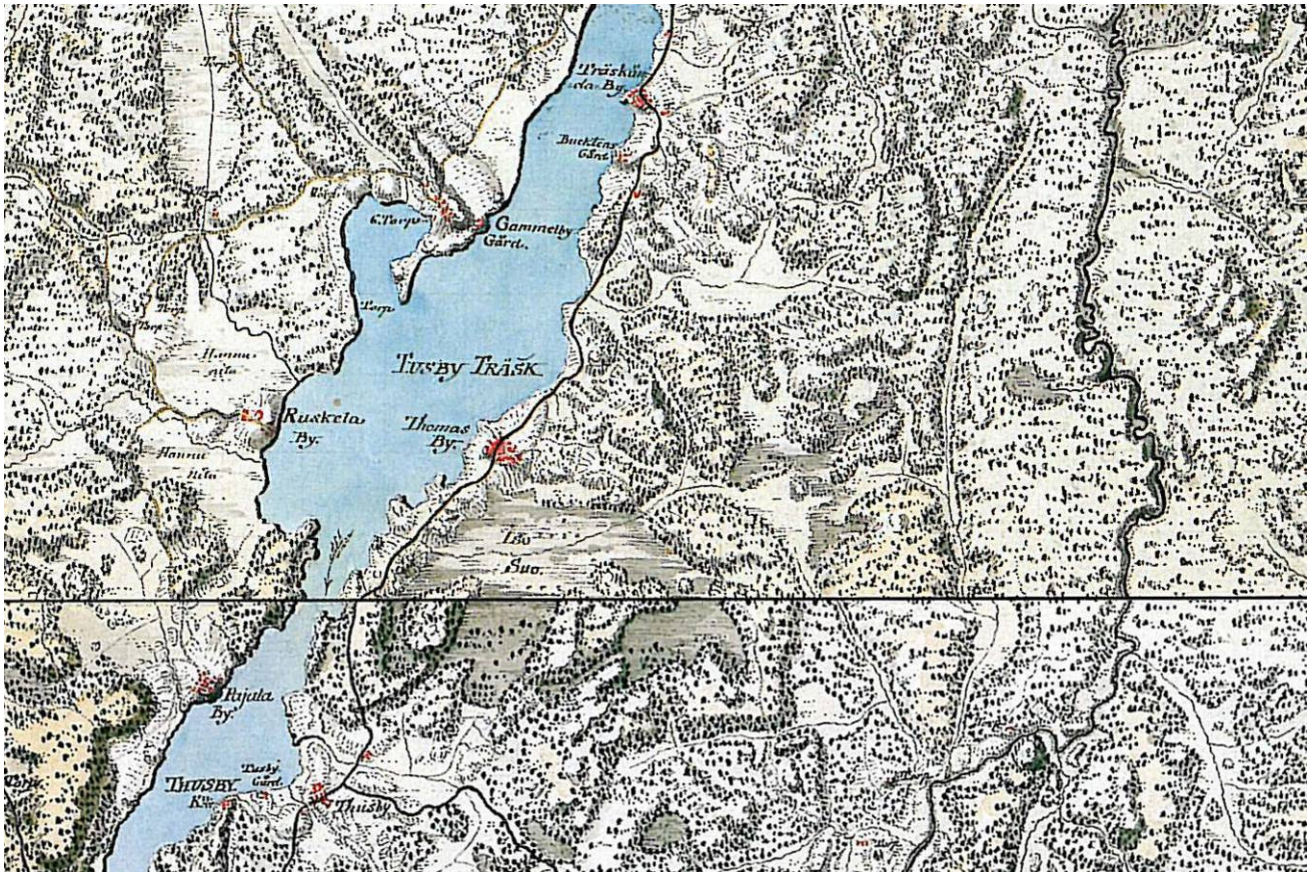
2.3 Maiseman erityispiirteet

Historia

Tuusula oli esihistoriallisen ajan lopulla vielä hämäläisten eränkävijöiden retki-alueita ja siellä sijaitsi ainoastaan etelästä tulleiden talonpoikien erätorppia. Pysyvä maanviljelys saapui Tuusulanjärven ympäristöön hämäläisten uudisasukkaiden mukana.

Tuusulanjärvi ja sen rannalla kulkenut tie ovat olleet merkittävässä osassa seudun asutushistoriassa. Nykyisen Rantatien paikalla oli Heinolaan asti kulkenut Mäntäsäläntie, jonka Järvenpäästä eteenpäin vievä osuus rakennettiin jo 1600-luvulla. Tien merkitys liittyy Kellokosken kartanon ja ruukin syntyyn. Kellokosken kartanon torpat sijoituivat kunnan pohjoisosiin nimenomaan Mäntäsäläntien ansiosta.

Tien varrelle muidostui helminauhamaisesti ryhmäkylä. Tuomalan kylä on ollut tuolloin varsin suuri. Pienialaiset pellot ovat sijainneet tien molemmin puolin, järven rannalla. Tuomalan ryhmäkylä säilyi tiiviinä 1780-luvun taitteessa toteutetusta Isojaosta huolimatta. 1800-luvullakin muutoksia tapahtui lähinnä viljelysalojen kasvussa.

Kuva: Ote Kuninkaan kartastosta v.1780. Tuomalan suuri ryhmäkylä sijaitsi Mäntsäläntien varrella.

Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Tuusulanjärven kulttuurimaisema

Selvitysalueen länsiosan laajat peltoalueet rajautuvat valtakunnallisesti merkittävään Tuusulanjärven kulttuurimaisemaan ja alueelta avautuu näkymä Vanhan Rantatien suuntaan. Rantatien varrella sijaitsee monia merkittäviä rakennuksia. Selvitysalueen läheisyydessä, Rantatien varrella sijaitsevat Saarelan ja Kuninkaan tilat, joilla on säilynyt perinteistä rakennuskantaa. Rantatien varrella sijaitsevat mm. taiteilija Pekka Halosen hirsinen Halosenniemi, täyshoitolaperinteeseen liittyvä Syvärannan lottamuseo, Aleksis Kiven kuolinmökki, Taistelukoulu, joka rakennettiin aluksi Suojeluskuntien päällystökouluksi.

Liitekartassa on esitetty Museovirastolta saatu aluerajaus.

Kaavamerkintäsuositus: ma

Kuva: Paikoin näkymiä aukeaa idylliseen peltomaisemaan. Taustalla kohoaa kalliokumpareita.

Arvokkaat rakennukset

Tiedot ja numerointi perustuvat Tuusulan kulttuurimaisema ja rakennuskanta -inventointiraporttiin.

90. Tuusulan kansalaisopisto

Aloite kansanopiston rakentamisesta lähti Tuusulanjärven rannan huvilayhteisön piiristä. Kesällä 1908 valmistui arkkitehti Yrjö Sadeniemen (Sadenius) piirtämä komea rakennus. Rakennuspaikalta avautui näkymä Tuusulanjärven rantamaisemaan. Rakennus näkyi maisemassa kauas ennen puiden kasvua sen ympärille.

Kaksikerroksinen poikkeuksellisen suuri hirsinen päärakennus on tyyliltään lähinnä jugendia, jota ilmentävät jyrkkä satulakatto, hävinneet torniaiheet, päätyjen soikeat ikkunat, ikkunoiden pieniruutuiset yläosat sekä vuorauksen yksityiskohdat. T-mallinen pohjakaava jakautuu kahteen pääosaan. Asuntolarakennus valmistui 1939. Nykyisin rakennuksessa toimii Pekka Halosen akatemia ja vanhassa asuntolarakennuksessa on työtiloja. Pihapiiriin on valmistunut 1990- ja 200-luvulla kaksi uutta kansalaisopiston tyyliä jäljittelevää lisärakennusta.

I-luokka, erityisen merkittävät kohteet. Kohteilla on suuri paikallinen arvo ja mahdollisesti valtakunnallista merkitystä.

Kaavamerkintäsuositus: sr-kohde

Suojelusuositus: Rakennuksia ei saa purkaa. Kohtuullisen pieniä muutoksia sallitaan, mutta ne tulee tehdä harkiten ja rakennuksen kulttuurihistoriallisia ominaispiirteitä kunnioittaen.

89. Tuomalan koulu

1890-luvun alussa Myllymäen tontille rakennettu Tuomalan ja Järvenpään yhteinen koulu osoittautui ahtaaksi. Uusi koulu valmistui 1928 rakennusmesta-

ri Heikki Siikosen piirustusten mukaisesti. Koulun pohjakaava on suorakaide, jonka pihasivuilta erkaneet kaksi siipeä. Hirsirakennus on satulakattoinen, peiterimoitetulla pystylaudalla vuorattu ja tyyliään klassillinen. Vuosina 1963 ja 1975 koulua on muutettu ja laajennettu laatikkomaisella lisäsiivellä. Koululla on maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa.

II-luokka, merkittävät kohteet. Kohteet ovat paikallisesti, mahdollisesti kokonaisuuden osana tärkeitä.

Kaavamerkintäsuositus: sr-kohde

Suojelusuositus: Rakennuksia saa purkaa vain erityisen pakottavasta syystä, joka täytyy perustella alan asiantuntijoita apuna käyttäen. Mahdollisissa muutoksissa tulee säilyttää rakennusten historiallinen ilme. Kevyet ja pienehköt laajennukset ovat mahdollisia.

Kuva: Kansanopisto on yksi Tuusulan arvokkaimmista rakennushistoriallisista kohteista.

Kiinteät muinaisjäännökset

Alueella on 6 tiedossa olevaa muinaisjäännöstä, jotka on osoitettu liitekartalla. Kohdekuvaukset ja numerointi viittaavat Tuusulan arkeologinen inventointi -raporttiin.

9. Korkeamäki 858010009

Kivirakenteet - röykkiöt

Ajoittamaton

Rauhoitusluokka 3

Röykkiöiden halkaisija on ollut 1-2 metriä ja ne ovat koostuneet pienistä pyöreistä kivistä hieman suurempiin. Röykkiöt ovat olleet luultavasti peltoraunioita. Röykkiöt ovat kuitenkin tuhoutuneet asuinrakennuksen pihamaan tasauksen yhteydessä.

24. Päivärinne 858010024

Kivirakenteet - röykkiöt

Ajoittamaton

Rauhoitusluokka 2

Röykkiö on metsässä kalliopaljastumalla. Lähellä on tehty kallionräjäytys- ja maansiirtotöitä Lahden oikoradan rakentamisen yhteydessä. Röykkiö on muodoltaan kekomainen ja halkaisijaltaan 2 metriä ja korkeus 0,5 metriä.

55. Ristikytö 1000005884

Löytöpaikka

Kivikautinen

Rauhoitusluokka ei määritelty

Irtolöytö. Kivikirves löytyi Ristikyrön tilalta. Tarkastuksen yhteydessä ei havaittu mitään kiinteään muinaisjäännekseen viittaavaa. Paikalta on löytynyt myöhemmin mm. hioimen ja hioimien katkelmia, mahdollinen taltan teelmä, kuonaa, kivisavikeramiikkaa ja kvartsi-iskos.

61. Mäntymäki 1000005891

Löytöpaikka

Kivikautinen

Rauhoitusluokka ei määritelty

Irtolöytö. Kiviaseen teelmän löytöpaikalta ei havaittu merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta.

64. Hongisto 1000005894

Löytöpaikka

Kivikautinen

Rauhoitusluokka ei määritelty

Irtolöytö. Nelisivuisen oikokirveen löytöpaikalta ei havaittu merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta.

73. Torvilevonkallio 1000007209

Röykkiöt

Ajoittamaton

Rauhoitusluokka ei määritelty

Kohde on puolikaaren muotoinen kiviröykkiö, joka koostuu kahden suuren lohkaaren väliin ja ympärille kasatuista kivistä. Muodostelman pituus on 7m, korkeus 1m, leveys vaihtelee 2-3 metrin välillä. 20 metrin päässä tästä sijaitsee 2 metriä pitkä ja alle 1 metriä leveä ja noin 30 cm korkea kivimuodostelma.

Kaavamerkintäsuositus: kiinteät muinaisjäännökset SM-kohde.

Kuva: Vanha hirsinen lato ja muuntaja Järvenpääntien läheisyydessä.

2.4 Maaperä ja topografia, pienilmasto

Pääosa selvitysalueen maaperän pintamaalajeista on savea. Jokilaaksoa ja alavia alueita reunustavat kalliomäet ja näiden yhteydessä olevat moreeni-muodostumat. Lännessä sekä idässä on pienialaisia hiekka- sekä yksi hiesu-muodostuma.

Kallio-, moreeni- ja hiekkamaat eivät pidätä vettä, mutta keräävät lämpöä, jolloin ne muodostavat pienilmastoltaan lämpimän ympäristön. Hienojakoinen maaperä, kuten savi, taas pidättää vettä. Lisäksi sen kerrostumat sijaitsevat alavimmilla alueilla, jotka ovat myös viileämpiä.

Koska alueelta oli käytävissä vain pintamaalajitiedot, voidaan olettaa, että savikerrokset eivät ole paksuja rinteisillä alueilla kallio- ja moreenikumpareiden lähetyillä. Alueella sen sijaan on alavia laaksonpohjia, joilla mahdollisesti savikerros on paksumpi.

Alueen topografia on valtaosaltaan suhteellisen tasaista lukuun ottamatta hyvinkin jyrkkäreunaisia kalliomäkiä. Ilmastollisesti kylmiä alueita ovat rinteet, jotka suuntautuvat luoteeseen, pohjoiseen tai koilliseen, koska niillä auringon lämmittävä vaikutus on pienin ja pohjoisesta puhaltavat kylmät tuulet. Aukeat viljelysalueet ovat tuulisia ja siten pienilmastollisesti metsäisiä alueita viileämpiä.

Alueella on joitakin mahdollisia kohtia, joissa kylmä ja kostea ilmassa pautoutuu maastonmuotojen, tien penkereiden sekä kasvillisuuden takia ja jää paikalleen seisomaan. Tällaisilla kylmänilmanjärvillä pienilmasto on kylmä ja kostea.

Kuva: Alueen koillisosassa Vanhalta Lahdentieltä avautuu kaunis näkymä Jokela-nimiselle hevostilalle. Avoimet laitumet ja maiseman pienpiirteisyys tuovat vaihtelua itä osan metsäiseen maisemakuvaan.

2.5 Maisemahäiriöt

Lahden moottoritie ja Vanha Lahdentie, Riihimäen rata sekä Oikorata muodostavat maisemassa voimakkaan maisemaa rajaavan ja yhteyksiä katkovan tekijän. Niiden penkereet ja sillat näkyvät laajalle avoimessa peltomaisemassa ja muodostavat päätteen muutoin idylliselle näkymälle viljelysmaisemassa. Samoin alueella risteilevät sähkölinjat muodostavat paikoin pitkiä suorita tolpparivejä.

Alueen länsiosassa peltoaukea on metsittymässä ja avoin maisema sulkeutumassa. Itäosassa on joitakin hakkuualueita, joilla maisematila hahmottuu jäsentymättömänä ja paikoin viljelysmaisemaa rajaavat talousmetsien kovat metsänreunat. Vanhan Lahdentien ympäristössä on pienialaisia maanotto-paikkoja ja moottoritien itäpuolella joutomaa-alue.

Kuva: Moottoritien varrella oleva joutomaa.

Kuva: Umpeen kasvamassa olevan vanhan maanottoalueen reunaa.

Kuva: Sähkölinit muodostavat pitkiä pylväsrivistöjä. Näkymän päättää rautatiesilta.

3 YHTEENVETO

Selvityksen perusteella on maankäytön suunnittelua varten esitetty liitekartalla suositukset maiseman kannalta rakentamiseen sopivista alueista.

Ensisijaisesti rakennettavilla alueilla rakentaminen aiheuttaa vähiten vaikutuksia maisemassa. Rakentaminen sijoittuu perinteisille paikoille metsän ja pellon reunaan. Maaperä ja maasto ovat rakentamiseen hyvin soveltuvia ja pienimasto edullinen. Toissijaisena on suositeltu alueita, joille rakentaminen aiheuttaa maisemassa suurempia muutoksia tai rakentamiskustannukset saattavat olla suuremmat. Lisäksi alueilla tulee huomioida liikenteen melu ja tärinä. Jo rakennetuille alueille voidaan mahdollisuuksien mukaan osoittaa olemassa olevaan ympäristöön soveltuvaa täydennysrakentamista.

Kartalla on alueita, joille rakentamista ei suositella maisema-, maasto- ja ympäristötekijöiden vuoksi. Näillä alueilla melu, maaperä, rinteiden jyrkkyys, teiden ja rautateiden asettama hankala saavutettavuus ja olemassa oleva rakennettu ympäristö asettavat rakentamiselle rajoitteita. Yksittäiset rakennuspaikat ja pienialaiset rakennetut alueet voivat olla mahdollisia toteuttaa.

3.1 Suositukset

Laajat ja pitkäaikaiset peltoalueet on suositeltavaa säilyttää viljelykäytössä ja avoimina. Etenkin kulttuuripainotteisella alueen länsiosalla olisi suositeltavaa käyttää alueelle perinteistä tapaa sijoittaa rakennukset mäille, peltojen ja metsän laitamille, kuitenkin niin, että rakentamisen vaikutus peltomaisemassa jää pienpiirteiseksi. Rakennusten ja pellon välissä on suositeltavaa säilyttää puustoa. Kulttuurimaisemassa keskeisillä peltoalueilla metsänreunat on suositeltavaa pehmentää pensain ja lehtipuin.

Metsän kasvu tai hakkuualueen rakentaminen ja pihakasvillisuuden istutus jäsentää nyt heikosti hahmottuvia maisematiloja hakkuualueilla. Pienialaiset maanottoaikat eivät näy suurmaisemassa, mutta niiden rinteitä on mahdollista muotoilla luonnollisemmaksi ja istutuksin maisemoida. Ne voidaan myös muotoilla tai täyttää alueen rakentamisen yhteydessä.

Rautateiden ja teiden osalta voidaan pohtia sopivia alikulkupaikkoja huomioiden sekä ihmisten että eläinten liikkuminen alueella. Suurmaisemassa voidaan välttää avaamasta uusia laajoja näkymiä teiden suuntaan ja tarvittaessa sulkea näkymiä suojaistutuksin. Teiden ja rautateiden läheisyyteen rakennettaessa tulee huomioida melu- ja värinävaikutus.

Helsingissä 18.12.2008

ERIKSSON ARKKITEHDIT OY

Maarit Suomenkorpi
projektijohtaja
maisema-arkkitehti, YKS-359

LIITTEET

Maisemarakenne
Maiseman erityispiirteet
Maaperä ja topografia, pienilmasto
Suositukset

LÄHTEET

Tuusulan kulttuurimaisema ja rakennuskanta (2006). Inventointiraportin luonnos. Tuusulan kunta.

Rakennettu kulttuuriympäristö (1993). Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto, Ympäristöministeriö. Museovirasto, Rakennushistorian osasto.

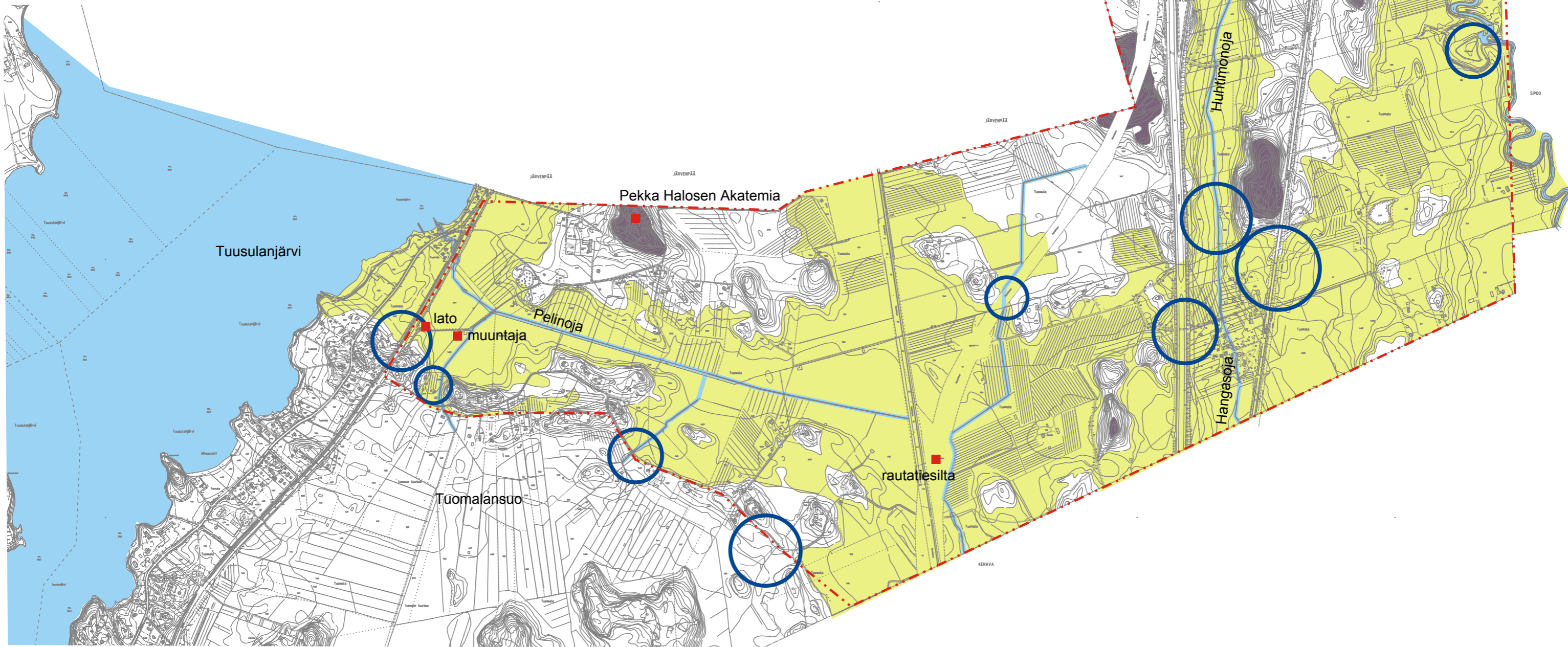
Maisemanhoito (1992). Maisema-alueueryhmän mietintö I. Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto. Mietintö 66/1992.

Arvokkaat maisema-alueet (1992). Maisema-alueueryhmän mietintö II. Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto. Mietintö 66/1992.

Tuusulan arkeologinen inventointi (2006), Kirsi Luoto, Museovirasto /Arkeologian osasto.

MERKINTÖJEN SELITYKSET

- maamerkki
- maiseman solmukohta
- selänteen lakialue, yli 55 metriä merenpinnasta
- selänteen rinnealue, 45-55 metriä merenpinnasta
- laakso, 38-45 metriä merenpinnasta
- vesistö, järvi tai joki
- vesistö, oja
- selvitysalueen raja

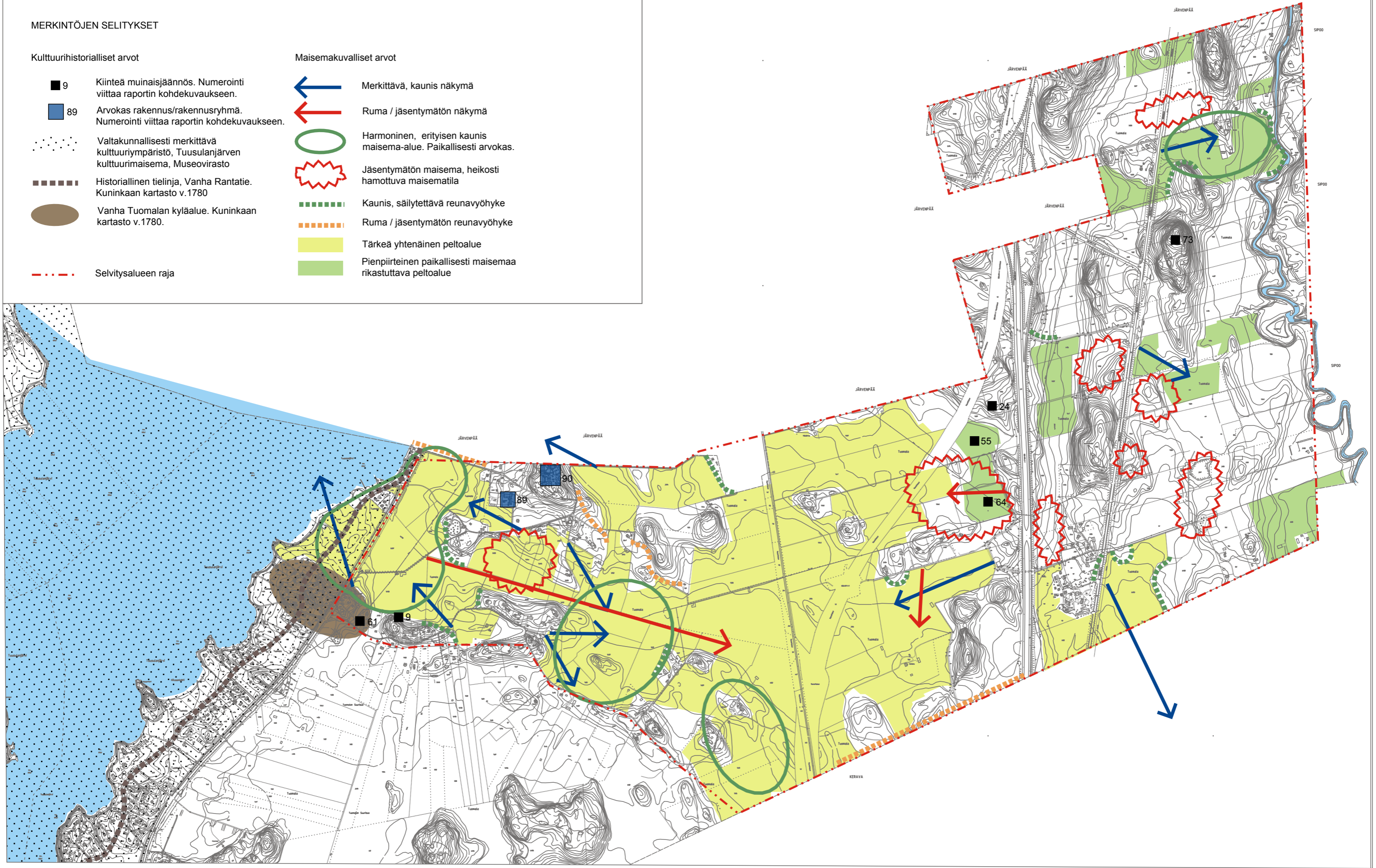
MERKINTÖJEN SELITYKSET

Kulttuurihistorialliset arvot

- 9 Kiinteä muinaisjäännös. Numerointi viittaa raportin kohdekuvaukseen.
- 89 Arvokas rakennus/rakennusryhmä. Numerointi viittaa raportin kohdekuvaukseen.
- ⋯ Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, Tuusulanjärven kulttuurimaisema, Museovirasto
- Historiallinen tielinja, Vanha Rantatie. Kuninkaan kartasto v.1780
- Vanha Tuomalan kyläalue. Kuninkaan kartasto v.1780.
- - - Selvitysalueen raja

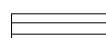

Maisemakuvalliset arvot

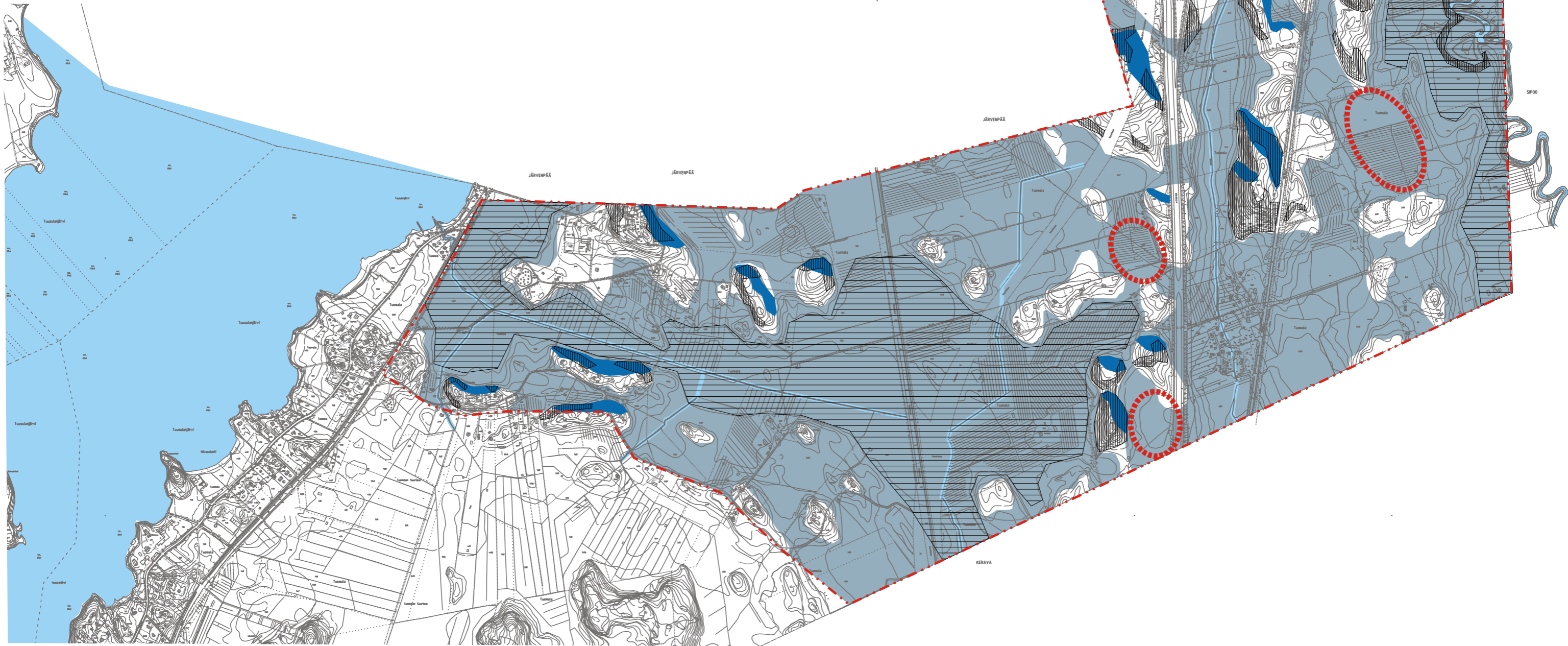
- ← Merkittävä, kaunis näkymä
- ← Ruma / jäsentymätön näkymä
- Harmoninen, erityisen kaunis maisema-alue. Paikallisesti arvokas.
- ⚡ Jäsentymätön maisema, heikosti hamottuva maisematila
- ⋯ Kaunis, säilytettävä reunavyöhyke
- ⋯ Ruma / jäsentymätön reunavyöhyke
- Tärkeä yhtenäinen peltoalue
- Pienpiirteinen paikallisesti maisemaa rikastuttava peltoalue

MERKINTÖJEN SELITYKSET

Olosuhteisiin ja rakentamiseen vaikuttavat maaperä ja ilmastotekijät:

- pintamaalaji savi
- alava laaksonpohja, mahdollinen syvämpi savikerros
- kylmä luode-, pohjois- tai koillisrinne
- jyrkkä rinne
- mahdollinen kylmänilmanjärvi
- vesistö, järvi tai joki
- vesistö, oja
- selvitysalueen raja

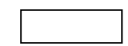

MERKINTÖJEN SELITYKSET

Maiseman kannalta rakentamiseen soveltuvat alueet:

- ensisijainen rakentaminen
- toissijainen rakentaminen
- nykyinen rakennettu alue

Alueet, joille ei maiseman kannalta suositella rakentamista:

- hankala maasto, ympäristön häiriötekijöitä tai maisema-arvoja
- laaja peltoalue, suositellaan säilytettäväksi avoimena
- vesistö, järvi tai joki
- vesistö, oja
- selvitysalueen raja

